NL

TOOLKIT KLIMAAT-RECHT-VAARDIGHEID VOOR JONGEREN

wecf International

SPARK

Dit rapport is opgesteld door WECF als onderdeel van het ClimAct-programma. Alle figuren en tabellen zijn ontwikkeld door WECF, tenzij anders vermeld. Overname van delen van deze publicatie is toegestaan op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

Deze publicatie is tot stand gekomen met steun van de Europese Unie. De inhoud van deze publicatie valt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van WECF en kan in geen geval worden beschouwd als afspiegeling van de standpunten van de EU.

Druk:
Copyright WECF 2022
www.wecf.org
WECF International | Korte Elisabethstraat 6, 3511 JG, Utrecht | Phone : +31302310300

Auteur:
Rose Heffernan

Redactie:
Zafira Harnadi
Kira van Middelaar
Gaia Zanaboni
Chantal Van den Bossche
Sanne van de Voort

Designer: Charlotte Aukema, aukemaontwerp.nl
Illustration Cover: Leyla Ali @byleylaali • Instagram photos and videos

Vertaald in het Nederlands door Anne Oosthuizen en Kira van Middelaar

Copyright pictures: WECF International, Annabelle Avril, Nynke Kloppenburg and the Green Livelihoods Alliance

Inhoud

Inleiding 4

Definities en verklarende woordenlijst 6

Theorieën 6

Andere nuttige begrippen 9

Deel 1: Ik vind klimaatverandering en/of feminisme wel belangrijk, maar wat is het verband tussen de twee? 11

- Ecofeminisme 11
- Vertegenwoordiging 13

Deel 2: Hoe kan ik theorie omzetten in belangenbehartiging? 14

- Je medeactivisten vinden 16
- Methoden van belangenbehartiging 16
- Bestaande organisaties 17

Deel 3: Hoe kan ik invloed uitoefenen op politieke processen? 20

- Nationaal en Europees niveau 20
- Regionaal 22
- Mondiaal 23
- Conferentie van de Partijen 23
- COP27 24
- Manieren om actie te ondernemen 29

Conclusie 30

Bibliografie 30

Bijlage: Aanvullende bronnen 31

Inleiding

De afgelopen jaren waren we getuige van een golf van klimaatprotesten, als onderdeel van een bredere trend van toenemende publieke discussies over de bestrijding van klimaatverandering. Ook gesprekken over sociale ongelijkheid bloeiden op, getrokken door bijvoorbeeld de Black Lives Matterbeweging en door discussies over seksuele geaardheid en genderidentiteit, die de onderdeel werden van politieke eisen. In deze onzekere en veranderlijke tijd komen jongeren met diverse achtergronden in beweging om de wereld te verbeteren en nieuwe manieren te vinden om hun identiteit tot uiting te laten komen. Met toenemende burgerlijke ongehoorzaamheid, de opkomst van extreemrechtse en anti-vrouwenrechtenbewegingen, langdurige hittegolven en overstromingen, en de Russische invasie van Oekraïne, is het nu belangrijker dan ooit dat jongeren van alle achtergronden zich mobiliseren om de wereld ten goede te veranderen.

De Russische aanval op Oekraïne heeft grootschalige gevolgen, niet alleen voor de energiezekerheid hier in Europa, maar ook voor de voedselzekerheid wereldwijd. Het heeft de mensen in de westerse wereld bewuster gemaakt van de repressie en het kolonialisme van de Russische staat jegens zijn buren. Bovendien heeft de Europese afhankelijkheid van Russische olie- en aardgasreserves laten zien dat het westen de Russische onderdrukking niet heeft willen aanpakken. Het is dus een alarmerende tijd. Als jij je zorgen maakt over de toekomst vanwege de klimaatcrisis, de huidige geopolitiek, of als je veel nadenkt over je eigen identiteit en hoe jij je moet verhouden tot de wereld om je heen – dan kan deze toolkit je helpen die gevoelens om te zetten in positieve actie!

Klimaatverandering en sociale ongelijkheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, en kunnen vanuit een feministisch oogpunt worden verkend. Je bezighouden met feminisme in

verband met klimaatverandering (en omgekeerd) kan soms ontmoedigend of verwarrend zijn. Het bespreken van deze onderwerpen zal veel mensen afschrikken, omdat zij het gevoel hebben dat ze niet de kennis of ervaring bezitten om zich in te zetten voor activisme, en ook vanwege de algemene misvatting dat feminisme 'een vrouwending' is. Maar in werkelijkheid kan (en eigenlijk moet!) iedereen zich met dit soort activisme bezighouden. Binnen het kader van klimaatrechtvaardigheid wordt de klimaatverandering als ethische, politieke en sociale kwestie beschouwd, en niet alleen als een milieukwestie waarvoor technische oplossingen moeten worden gevonden: het is iets dat in alle lagen van de samenleving heerst en wordt weerspiegeld in de ongelijkheden die nu in de wereld bestaan. Wat je achtergrond ook is, jouw unieke ervaringen zijn waardevol in de strijd voor een betere wereld. Iedereen zou zich op welke manier dan ook moeten inzetten – in deze toolkit zal worden uitgelegd hoe je dat kan doen door middel van belangenbehartiging.

Belangenbehartiging is een werkwijze waarbij een individu of groepering actie onderneemt met als doel sociale, economische of politieke processen te beïnvloeden. Belangenbehartiging is voor iedereen en je kunt pleiten voor zaken die voor jou van belang zijn, op welke schaal dan ook. Of je nu maar 10 minuten per week kunt besteden aan een post op social media, of een weekend lang kunt deelnemen aan protesten of samenwerken met lokale organisaties – alle vormen van belangenbehartiging zijn belangrijk. Als het idee van belangenbehartiging je aanspreekt maar je geen idee hebt waar je zou moeten beginnen, of als je al betrokken bent bij belangenbehartiging op een bepaald niveau maar dit wilt uitbreiden, dan is deze toolkit perfect voor jou! De toolkit geeft je een aantal essentiële handvatten om actief te worden rond thema's die jij belangrijk vindt, zoals bijvoorbeeld klimaatrechtvaardigheid of feminisme. Dit alles met een focus op, maar niet beperkt tot, de internationale klimaatonderhandelingen; de Conferentie van de Partijen (Conference Of the Parties, COP).

Definities en verklarende woordenlijst

Hieronder vind je enkele theorieën en sleutelbegrippen die je in het kader van je activisme wellicht zult tegenkomen. We nodigen je uit zelf meer informatie te verzamelen over deze onderwerpen, aangezien er voor geen enkele één eenduidige definitie bestaat.

Theorieën

Feminisme: Feminisme pleit voor sociale, politieke en economische gelijkheid voor alle genders. Feminisme vecht de bestaande machtsstructuren in de wereld aan die bepaalde groepen in de samenleving op brute wijze hebben uitgesloten. Een feministische analyse laat zien hoe systemen van onderdrukking (bijv. het patriarchaat, kolonialisme) het leven van mensen op verschillende manieren beïnvloeden. Feministisch activisme, in al haar facetten, maakt mensen bewust van verschillende vormen van onderdrukking en streeft ernaar deze uit te bannen

Het patriarchaat: Het patriarchaat is de denkwijze die 'man' als de norm accepteert, en alles wat buiten die categorie valt (transgendermannen en vrouwen, cisvrouwen, nonbinaire personen) in meer of mindere mate als minderwaardig beschouwt.

Voor velen onzichtbaar

Stel je eens een kamer voor die is gebouwd voor iemand die precies 1,20 m lang is. In deze kamer zijn het meubilair, keukengerei, de deuren, ramen enzovoort gemaakt voor mensen van die lengte. Stel je nu voor dat je die kamer binnen probeert te komen terwijl je maar 60 cm of juist 1,80 m lang bent. Misschien kom je er maar met moeite binnen, of zal niets voor jou de juiste maat hebben. Maar als je 1,20 m was, zou de kamer perfect lijken en zou het je niet eens opvallen hoe moeilijk het voor anderen is om zich in die kamer te begeven. Op dezelfde manier kunnen of willen degenen die profiteren van systemen van onderdrukking deze vaak niet herkennen, omdat de wereld op hen afgestemd is. Onze wereld is grotendeels gemaakt voor de witte heteroman, als gevolg van het kolonialisme en het patriarchaat. Feminisme herkent deze systemen van onderdrukking en stelt dat iedereen mee moet werken om deze te bestrijden. Overigens betekent dit niet dat zij die van deze systemen profiteren van nature 'slecht' zijn. Het is eerder zo dat wij als feministen de noodzaak zien om na te denken over de onderdrukking waarmee we te maken hebben én over onze privileges, om zo een gelijkwaardige wereld voor iedereen te creëren (voorbeeld ontleend aan Perez 2019).

Kolonialisme: Er is sprake van kolonialisme wanneer het ene land het andere met geweld overneemt, en diens manier van leven (culturele praktijken, economische ontwikkeling, taal, religieuze overtuigingen enzovoort) aan de plaatselijke bevolking oplegt. Kolonialisme is geworteld in racisme, met als doel de onderwerping van plaatselijke groepen en het winnen van grondstoffen ten voordele van de koloniale macht. Het kolonialisme begon rond de 16e eeuw en duurt in verschillende vormen voort tot op de dag van vandaag (zie neokolonialisme hieronder). De voornaamste kolonisatoren waren onder meer het Belgische, Britse, Deense, Franse, Nederlandse, Portugese en Spaanse rijk. Deze WestEuropese landen koloniseerden Afrika, het MiddenOosten, ZuidAmerika en Azië, in verschillende mate. De gevolgen en machtsongelijkheid van het kolonialisme zijn vandaag de dag nog steeds zichtbaar in de wereld. Daarnaast heeft de grondstofwinning uit de koloniën door de kolonisatoren bijgedragen aan de klimaatcrisis en tevens de ontwikkeling van veel landen belemmerd, zodat zij nu minder goed in staat zijn de klimaatcrisis zelf het hoofd te bieden.

Een blinde vlek voor veel mensen uit het mondiale noorden is het Russische kolonialisme, om de dynamiek te verklaren van landen in Oost-Europa en Centraal-Azië die deel uitmaakten van de Sovjet-Unie of onder Sovjet-invloed stonden. Dit is belangrijk omdat er een neiging is in de West-Europese media en politiek om de complexiteit van het proces van dekolonisatie van landen in het Oosten te verwaarlozen, en de verschillende historische ontwikkeling die mensen in deze landen doormaakten onder Sovjet-onderdrukking en communisme te negeren.

Klimaatkolonialisme: dit is een uitdrukking die wordt gebruikt om de manier te beschrijven waarop landen in het Noorden die het eerst industrialiseerden, leven ten koste van het milieu. Kolonialisme is historisch gerelateerd aan het klimaat: kolonialisten hebben klimatologische variabiliteiten over de hele wereld gebruikt om hun koloniale praktijken te rechtvaardigen, door mensen die in warmere klimaten leven als 'exotisch' te beschouwen. Tegenwoordig hebben de ecologische transitie, ontwikkelingsprojecten of koolstofcompensatie westerse landen en bedrijven de mogelijkheid gegeven om hun milieuvervuiling te verplaatsen naar landen waar de wetten flexibeler zijn, wat onevenredig grote gevolgen heeft voor BIPOC-mensen in zowel het mondiale zuiden als noorden. Verder omvatten veel van deze oplossingen verplaatsing van inheemse bevolkingsgroepen van hun land, wat leidt tot wijdverbreide schendingen van mensenrechten en landrechten.

Neokolonialisme: Neokolonialisme is de moderne vorm van kolonialisme, waarbij de koloniale machten nog altijd de controle hebben over eerder gekoloniseerde ruimten door middel van toegang tot markten en grondstoffen (Faleiro 2012). Dit wordt weerspiegeld in het feit

dat de koloniale machten nog steeds veel invloed hebben op internationaal niveau. Dit komt vaak tot uiting in de besluitvorming over klimaatverandering, aangezien veel landen waarvan door kolonisatie de ontwikkeling werd belemmerd het oneerlijk vinden dat zij nu de last dragen van een klimaatcrisis die ze zelf niet hebben veroorzaakt.

Ecofeminisme: Ecofeminisme is een begrip dat opkwam tijdens de tweede feministische golf van de jaren '70. Het benadrukt dat het patriarchaat en het kolonialisme onze moderne samenleving in binaire uitersten hebben opgedeeld, bijvoorbeeld in manvrouw, witniet wit, heteroqueer. Ecofeminisme legt deze verhoudingen bloot om de ervaringen van gemarginaliseerde groepen onder de klimaatverandering naar voren te brengen; dat zij een oneerlijke last dragen, maar ook dat zij de macht hebben om invloed hierop uit te oefenen. Het ecofeminisme is sinds haar ontstaan sterk geëvolueerd, met name door het werk van activisten die zich identificeren als LHBTQIA+ en als Zwart, Inheems en/of van Kleur (*Black, Indigenous [and] People of Colour*; BIPoC), die een intersectionele opvatting van het ecofeminisme hanteren.

Intersectionaliteit: Het begrip kan worden toegeschreven aan Kimberlé Crenshaw (1991), een jonge zwarte hoogleraar in de rechten die de nadruk legde op de onzichtbaarheid van de ervaring van zwarte vrouwen in de wet. Vrouwen konden namelijk discriminatieclaims indienen op basis van hun geslacht óf huidskleur, maar niet van beide. Intersectionaliteit is de opvatting dat mensen met meerdere vormen van discriminatie tegelijk te maken kunnen hebben. Vrouwen van kleur worden zowel gediscrimineerd omdat ze vrouw zijn als omdat ze van kleur zijn. Aangezien deze twee vormen van onderdrukking (seksisme en racisme) daarbij niet los van elkaar bestaan, moeten ze holistisch worden bekeken. Dit begrip kan worden toegepast op een verscheidenheid aan intersecties: huidskleur, leeftijd, klasse, geslacht, genderidentiteit, eventuele beperking, socio-economische status, godsdienst, enzovoort. Het wijdverbreide gebruik van het begrip heeft echter geleid tot de coöptatie en verwatering ervan binnen het witte, mainstream feministische denkbeeld. Daarom is het, als je het over intersectionaliteit hebt, van vitaal belang te erkennen dat het oorspronkelijk in het leven

werd geroepen om de duale seksistisch-racistische onderdrukking te verklaren, en een product is van de onvermoeibare strijd van zwarte feministische activisten.

Klimaatrechtvaardigheid: Zoals in de inleiding is uitgelegd, is klimaatrechtvaardigheid de opvatting dat klimaatverandering moet worden gezien als een ethische, politieke en sociale kwestie. Klimaatrechtvaardigheid heeft een link met ecofeminisme in die zin dat beide benadrukken dat de last van de klimaatverandering niet in gelijke mate op iedereen drukt, dat het gevolgen heeft voor ondervertegenwoordigde en van oudsher uitgesloten groepen in de samenleving, en dat beide rechtvaardigheid eisen voor deze groepen.

Andere nuttige begrippen

Deze zijn niet zo zwaar theoretisch als de hierboven geschetste terminologie, maar zijn toch nuttig om je van bewust te zijn wanneer je met activisme aan de slag gaat.

(Klimaat)adaptatie: Een veelgebruikte term in milieubeleidsvorming die verwijst naar het inspelen op de gevolgen van klimaatverandering zodat deze beperkt worden en minder impact hebben.

BIPoC: *Black, Indigenous (and) People of Colour*, ofwel Zwart, Inheems en/of van Kleur, is een overkoepelende term die steeds meer wordt gebruikt om gemeenschappelijke ervaringen met racisme, uitsluiting en onderdrukking onder woorden te brengen.

Het maatschappelijk middenveld: Een ruimte waar burgers zich met elkaar verbinden op basis van gemeenschappelijke belangen en collectieve actie ondernemen, buiten het domein van de politiek om.
Naar gender uitgesplitste gegevens: Het verzamelen van gegevens die zijn ingedeeld (uitgesplitst) op basis van verschillende genders. Op deze manier wordt er meer inzicht gecreëerd in de ervaringen van zowel mannen als vrouwen, nonbinaire personen, enzovoort – in plaats van ervan uit te gaan dat collectieve data op alle genders in gelijke mate van toepassing is.
Genderrechtvaardig: Deze term verwijst naar beleid dat rechtvaardig is voor alle genders en dat het inherente machtsverschil tussen de verschillende genders tegengaat.
Gendermainstreaming: Het beleidsproces waarbij overwegingen met betrekking tot gender worden opgenomen in het ontwerp en de volledige uitvoering van alle procedures – ongeacht of deze van meet af aan expliciet verband houden met gender. Bij gendermainstreaming in het milieubeleid wordt bijvoorbeeld nagegaan hoe het milieubeleid de diverse genders verschillend zal beïnvloeden.
Het Mondiale Zuiden/Noorden/Oosten: Deze termen verwijzen naar het machtsverschil binnen de wereldpolitiek. Het Mondiale Noorden omvat rijkere landen die over het algemeen de kolonisator waren, terwijl het Mondiale Zuiden armere landen omvat die door het kolonialisme in hun ontwikkeling werden gehinderd. Dit is geen strikt geografisch onderscheid (Australië en Nieuw-Zeeland behoren bijvoorbeeld ook tot het Mondiale Noorden), maar het verdient de voorkeur boven andere termen zoals ontwikkelde/ontwikkelingslanden, die een hiërarchie suggereren. In de afgelopen jaren is de term Global East gebruikt om de dynamiek van Oost-Europa en Centraal-Azië, die deel uitmaakten van de Sovjet-Unie en de Sovjet-invloed, te verklaren. Het is nuttig om deze mondiale dynamiek te begrijpen, aangezien deze belangrijke gevolgen heeft voor gender en klimaat. Bovendien gebruikte het Globale Noorden als kolonisten hun koloniën om snel te industrialiseren, wat betekent dat ze meer verantwoordelijk zijn voor de opwarming van de aarde. In het mondiale Oosten zijn kwesties als energie en voedselzekerheid verbonden met machtspolitiek en dekolonisatie met Rusland, waarbij nucleaire dreigingen en energie- en voedselvoorraden (bijvoorbeeld Oekraïens graan) worden gebruikt om de regionale politiek te beïnvloeden.
LHBTQIA+: *Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Queer, Intersex, Asexual, Plus,* ofwel Lesbisch, Homo, Biseksueel, Transgender, Queer, Interseks, Aseksueel en Meer, is een overkoepelende term die groepen omvat die buiten de dominante seksuele oriëntatie (hetero) en genderidentiteit (bij de geboorte toegewezen geslacht, ook wel cisgender genoemd) bestaan. Ook vaak aangeduid als regenboog/queer gemeenschap.
(Klimaat)mitigatie: Praktijken en maatregelen ter voorkoming van de uitstoot van broeikasgassen die de opwarming van de aarde veroorzaken.
Niet-gouvernementele organisaties (ngo's): Groepen die geen deel uitmaken van de politieke besluitvorming, maar wel dienen om op verschillende manieren invloed uitoefenen op de regering.

DEEL 1:

Ik vind klimaatverandering en/of feminisme wel belangrijk, maar wat is het verband tussen de twee?

Ecofeminism

We weten allemaal dat de aarde opwarmt en dat dit negatieve gevolgen heeft voor alle facetten van ons leven: teruglopende biodiversiteit, natuurrampen, extreem weer, de stijging van de zeespiegel en andere rampen. Toch zijn deze gevolgen niet overal ter wereld even voelbaar. In de meeste samenlevingen hebben gezonde heteromannen van de dominante etnische groep toegang tot de meeste macht en middelen. Dit leidt ertoe dat andere sociale groepen (vrouwen, etnische minderheden, gehandicapten, mensen binnen de queergemeenschap) daaraan ondergeschikt worden gemaakt. Deze gemarginaliseerde groepen bezitten dus minder macht om beslissingen te nemen over de aanpak van de klimaatcrisis en hun ervaringen worden daarom vaak over het hoofd gezien. Dit betekent dat, wanneer de klimaatverandering verergert, voor deze gemarginaliseerde groepen de gevolgen ervan onevenredig zwaar te dragen zijn. Ecofeminisme pleit voor een overgang naar een groenere wereld waarin de ervaringen van deze groepen op de voorgrond worden geplaatst. Vrouwen hebben bijvoorbeeld meer kans om geweld te ervaren, hun inkomen te verliezen of om te komen bij natuurrampen dan mannen, en zulke rampen zullen door de klimaatverandering alleen maar toenemen. Bovendien dragen vrouwen het leeuwendeel van het onbetaalde en ondergewaardeerde werk in de zorg, iets dat vaak over het hoofd wordt gezien in discussies over de overgang naar een groene samenleving.

Veel jonge LHBTQIA+'ers worden gemarginaliseerd en lopen een grotere kans thuisloos of sociaal uitgesloten te worden. Dit verhoogt hun kwetsbaarheid voor de gevolgen van de klimaatverandering, zoals extreme weersomstandigheden, luchtvervuiling en blootstelling aan chemische stoffen. Bovendien blijkt uit voorbeelden uit het Mondiale Zuiden en Amerika dat nonbinaire en transpersonen in de nasleep van natuurrampen ook nog eens met extra

Versterking van vrouwelijke milieuverdedigers via een digitaal belangenbehartigersnetwerk: Winnaars van de Gender Just Climate Solutions Award tijdens de COP26

Veel gebieden in Latijns-Amerika zijn aangetast door extractivisme en agrochemische verontreiniging. Dit heeft gevolgen voor het recht op land en voor de toegang tot schoon water en natuurlijke hulpbronnen voor de lokale bevolking. Hun openbare ruimte is ook beperkt, vooral voor vrouwen. 'Defensoras Ambientales' geeft vrouwelijke verdedigers van milieurechten van inheemse volkeren en lokale groepen in Argentinië, Bolivia en Paraguay een perspectief op genderrechtvaardigheid. Er is een netwerk van meer dan 1.200 vrouwen opgebouwd en er is een innovatieve mobiele telefoonapplicatie (PLAC) gelanceerd om efficiënt te informeren, verbinden, beschermen en communiceren. In 2021 werd een feministische school opgericht om de lokale en voorouderlijke kennis, technische en pleitbezorgingsvaardigheden voor klimaatadaptatie en mitigatie te versterken, met als doel de veerkracht van de groepen te verbeteren en hun eisen te versterken. De impact van het project reikt verder dan het lokale niveau: de politieke participatie van vrouwelijke milieuleiders wordt versterkt in internationale mensenrechten- en SDG-kaders. Dit is ecofeminisme!

vervolging worden geconfronteerd. Geracialiseerde gemeenschappen zoals de Roma in Oost-Europa of de Aboriginals in Australië ondervinden enkele van de ergste gevolgen van de klimaatverandering vanwege hun status als etnische minderheid en hun ruimtelijke segregatie (in stedelijke of semi-stedelijke getto's).

Vrouwen en meisjes in al hun verscheidenheid (en jij!) kunnen echter, net als of als deel van BIPoC of LHBTQIA+-gemeenschappen,een beslissende rol spelen in de strijd tegen de klimaatcrisis. Jij kan bestaande machtsstructuren aanvechten en de wereld verbeteren. Dit kan alleen met een ecofeministische aanpak, want als we niet in actie komen, zal de klimaatverandering de ongelijkheid alleen maar vergroten. Pleiten voor meer bewustzijn voor de diversiteit aan ervaringen van degenen die het zwaarst worden getroffen door klimaatverandering is binnen het ecofeminisme een centrale eis.

Vertegenwoordiging

Een andere sleutelvoorwaarde voor klimaatrechtvaardigheid is vertegenwoordiging. Vrouwen zijn ondervertegenwoordigd in de financiële besluitvorming omtrent klimaatverandering. In slechts één derde van de verplichtingen die regeringen in het kader van het Klimaatakkoord van 2015 zijn aangegaan om de klimaatverandering te bestrijden – de zogeheten nationaal vastgestelde bijdragen (*Nationally Determined Contributions*, NDC's) – komt gender ter sprake. Vrouwen bekleden slechts 7% van alle ministerposten op het gebied van milieu, natuurlijke hulpbronnen en energie, en slechts 3% van de posten op het gebied van wetenschap en technologie (Vrouwen- en genderconstituenten, zie bijlage). Dit gebrek aan vertegenwoordiging leidt tot de instandhouding van vormen van onderdrukking, wat een belemmering vormt voor alle vooruitgang op weg naar klimaatrechtvaardigheid.

VERTEGENWOORDIGING VAN VROUWEN IN DE BESLUITVORMING

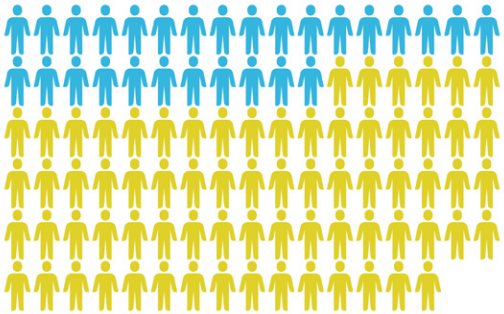

SLECHTS 26,8%

Nationale ministeries betrokken bij milieu/klimaatverandering: 26,8% van de ministers is vrouw (in EU gemiddeld-28 in 2020) https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs/indicator/wmidm_env_nat__wmid_env_nat_envmin/datatable

41/196

Tijdens COP25 in 2019 waren 41 van de 196 delegatieleiders vrouw (21%). https://wedo.org/wp-content/uploads/2020/01/Factsheet-UNFCCC-Progress-Achieving-Gender-Balance-2019.pdf

DEEL 2:

Hoe kan ik theorie omzetten in belangenbehartiging?

Om medeactivisten te vinden, moet je zelf bepalen welke kwesties voor jou de belangrijkste zijn. Bijvoorbeeld: jongeren bewust maken van de klimaatcrisis, met je lokale dak en thuisloze gemeenschap in gesprek gaan over hun kwetsbaarheid voor extreem weer, pleiten voor een meer diverse lokale volksvertegenwoordiging, enz. Je moet duidelijk en precies zijn over waar je voor wilt pleiten. Als je brainstormt over het onderwerp waar je aan wilt werken, probeer dan ook de oorzaken en de relevantie en het belang ervan te onderzoeken. Hieronder een aantal belangrijke vragen om je aan het denken te zetten over wat voor wat voor ecofeministisch doel jij je zou willen inzetten:

- Welke invloed zal de klimaatcrisis hebben op mijn toekomst?
- Heeft die crisis al invloed op mijn huidige realiteit?
  - Als het antwoord hierop nee is: hoe komt dat? Welke privileges heb jij die het voor jou gemakkelijker maken om met klimaatverandering om te gaan? Waarom hebben andere mensen die niet?
  - Als het antwoord ja is; op welke manier beïnvloedt de klimaatcrisis jouw realiteit? Wat zou je veranderen als dat kon?
- Welke ongelijkheden die ik om me heen zie zou ik willen veranderen? Hoe zouden deze ongelijkheden zich ontwikkelen als de milieuproblemen die we nu zien, zouden blijven voortbestaan?
- Voel ik me verbonden met plaatselijke sociale en milieukwesties in mijn eigen omgeving? Of zet ik me liever in voor iets wat de hele wereld aangaat?

– Welke invloed zouden extreme weersomstandigheden, natuurrampen of grondstoffenschaarste hebben op de mensen in mijn leven?

Denk na over hoe je deze vragen hebt beantwoord en over wat jij belangrijk vindt, wat je zou willen verbeteren, welke richting je op zou willen met klimaatrechtvaardigheid en hoe je dat zou kunnen bereiken. Het is belangrijk dat je zowel bij het vaststellen van je doel als bij activisme altijd respectvol blijft. Hieronder vind je een paar belangrijke tips voor feministische communicatie: :

Feministische communicatie

- **Voor wie spreek ik?** Fijn dat je anderen wilt helpen, maar zorg ervoor dat je niet voor andere mensen gaat spreken. Onthoud dat jij je eigen unieke ervaringen hebt en dat je de beleving van anderen altijd moet respecteren. Wees eerlijk over waar je vandaan komt en je positie in de samenleving.
- **Wees je bewust van machtsstructuren:** geen enkele relatie heeft een perfect machtsevenwicht, dus probeer stil te staan bij hoe jouw identiteit in relatie staat tot degene met wie werkt. Behoort je tot de dominante etnische groep in je omgeving en werk je met etnische minderheden? Vergeet dan niet dat er in dit soort situaties een inherent machtsverschil zal zijn, en dat je anderen altijd de ruimte moet laten om hun waarheid te uiten. Wil je weten of je "White Privilege" hebt? Hoewel deze test is gemaakt vanuit het oogpunt van de VS, kan het maken van deze test je helpen om machtsverhoudingen beter te begrijpen.
- **Diversiteit:** probeer ervoor te zorgen dat je een diverse groep creëert. Als dat op dit moment niet haalbaar is, zorg er dan voor dat je alleen spreekt voor wie jouw groepering vertegenwoordigt. Als jouw groepering of organisatie niet erg divers is, is het beter om daar openlijk voor uit te komen en te streven naar meer diverse perspectieven, dan te proberen er één of twee mensen onder druk bij te betrekken omwille van de diversiteit (dit wordt tokenisme genoemd en is schadelijk).
- **Geef ere wie ere toekomt:** als je ideeën van iemand anders gebruikt, doe dat dan met naamsvermelding.
- **Houd persoonlijke gegevens privé:** als iemand persoonlijke informatie aan jou/jouw organisatie verstrekt, deel die dan nooit zonder toestemming met derden.
- **Respecteer de (gender)identiteit van anderen:** als je iemand per ongeluk verkeerd aanspreekt, bied dan gewoon je excuses aan; maak er verder geen big deal van, maar onthoud het voor de volgende keer.
- **Wees je bewust van de lokale context:** jonge

Voorbeeld van een Green Community Energy project van ARUWE in Oeganda

klimaatactivist Nisreen Al Sayeem uit Sudan benadrukt; "Hoewel het in landen in het Mondiale Noorden heel progressief is om te staken, is naar school gaan in een land als Soedan voor veel leerlingen een voorrecht. Het zou nergens op slaan om weg te blijven van school als je enorm hebt gestreden voor het recht daarheen te mogen." Verwacht niet van iedereen hetzelfde soort activisme!

- **Wees bereid voor informatie te betalen:** er bestaan veel gratis databanken, zorg ervoor dat je een van deze gebruikt en in plaats van materiaal van anderen te kopiëren (als ze toestemming hebben gegeven voor het gratis gebruik is dat natuurlijk prima!).
- Voor meer advies over feministische communicatie en zelfhulp, zie de Young Feminists Want System Change Toolkit

Je medeactivisten vinden

Belangenbehartiging begint bij burgerinitiatief, en als je net begint, is het vinden van mensen in je lokale omgeving of online een perfect vertrekpunt. Hier enkele voorbeelden van wijzen waarop je mensen op lokaal niveau kunt bereiken:

- Als je op school, de universiteit of hogeschool zit, zou je misschien een vereniging rond ecofeministische thema's kunnen oprichten en die op de campus promoten. Je kan ook lid worden van een bestaande feministische of milieuactivistische vereniging en daar de link met andere leggen.
- Als er in jouw directe omgeving niet veel mensen zijn, zijn het gebruik van social media een heel handig om in contact te komen met andere gelijkgestemden: maak een Twitter of Instagram aan (niet alle gemeenschappen zijn fysiek!).
- Als je meer wilt schrijven, zou je een feministische blog over klimaatrechtvaardigheid kunnen beginnen en reclame kunnen maken voor medeschrijvers, of gelijkgestemde bloggers kunnen vinden.
- Begin met je vrienden een feministische boekenclub.
- Verzamel een groep mensen om je heen waarmee je een lokaal tijdschrift/krantje kan oprichten waarin belangrijke ecofeministische onderwerpen aan bod komen.
- Organiseer een zwerfvuil-opruimactie in jouw buurt en raak zo in gesprek met andere milieuactivisten.
- Ga naar de bibliotheek of zoek online naar vrijwilligerswerk/liefdadigheidsinstellingen in jouw omgeving met betrekking tot milieu en/of feministische kwesties. Neem contact op en ontdek op welke wijze jij aan de slag kan gaan.
- Als je niet geïnteresseerd bent in het zelf oprichten van een groep: er zijn al veel geweldige groeperingen binnen het maatschappelijk middenveld waarbij je betrokken zou kunnen raken (hierover later meer).

Methoden van belangenbehartiging

Ken je rechten en draag zorg voor je eigen veiligheid! In veel landen is het recht op vrije vergadering in bepaalde omstandigheden beperkt. Zorg ervoor dat je je rechten kent voordat je betrokken raakt bij meer risicovolle vormen van belangenbehartiging, zoals protesteren.

- Stuur brieven naar je lokale volksvertegenwoordigers en politici en benadruk je standpunt of dat van jouw groepering over belangrijke feministische en milieukwesties: welke groepen zijn vertegenwoordigd bij de besluitvorming? Is dit een representatieve vertegenwoordiging van jouw regio? Wat doet je (lokale) overheid aan de klimaatcrisis?
- Ontwerp posters en hang ze op in jouw buurt om mensen aan het denken te zetten.
- Organiseer een bijeenkomst of openbaar protest op een plek waar je veel aandacht zult trekken.
- Ga in gesprek met de lokale media over het werk dat je doet: laat hen op een eenvoudige, eenduidige manier weten wat je belangrijkste doelstellingen zijn.
- Deel flyers uit of doe brieven bij mensen in de bus.
- Zet een informatiebalie neer bij lokale evenementen.
- Begin een online steuncampagne, met een hashtag of afbeeldingen over ecofeminisme.

Als je je eigen organisatie hebt opgericht en het bereik daarvan wilt verbreden, of als je geïnteresseerd bent in individuele samenwerking met een grotere organisatie, vind je hieronder enkele suggesties voor maatschappelijke organisaties die al geweldig werk doen en waarbij je je zou kunnen aansluiten:

Bestaande organisaties

Niet al deze organisaties zijn expliciet ecofeministische organisaties. Vaak pleiten milieugroepen echter voor een rechtvaardige en inclusieve overgang naar een duurzaam milieu; hier kunnen dus best feministische eisen gesteld worden. Ook feministische netwerken omvatten een ongelooflijk breed scala aan onderwerpen, dus is het niet moeilijk om hier je plek te vinden als jonge ecofeminist.

Women Engage for a Common Future

WECF is een internationale ecofeministische organisatie, gevestigd in Europa. De organisatie is werkzaam binnen drie kerngebieden: duurzame ontwikkeling, klimaat en milieuactie en een niet-giftige samenleving, altijd vanuit een feministisch perspectief. Hun activiteiten zijn gericht op deskundigheidsbevordering, beleidsbeïnvloeding en bewustwording, om zo de positie van vrouwen en meisjes in al hun diversiteit wereldwijd te versterken. Bekijk de Young Feminists Want System Change Toolkit van het WECF voor meer tips over hoe jij je in kan zetten voor belangenbehartiging. De Ecofeminist Scorecard is een hulpmiddel om partijprogramma's mee te analyseren en te ontdekken hoe partijen ingaan op ecofeministische eisen.

Young Feminist Europe

Young Feminist Europe (YFE) is een inclusief platform voor het versterken van feministische stemmen en activiteiten door heel Europa. Je kunt artikelen over feministische onderwerpen aandragen voor publicatie op hun website. Je kunt ook meedoen aan hun burgerinitiatieven en digitaal activisme. Ze hebben een aantal lopende campagnes, zoals bijvoorbeeld Period Poverty in Europe. Dit is een uitstekend voorbeeld van een onderwerp dat feminisme en milieubewuste producten met elkaar verbindt. De overgang naar duurzamere vormen van menstruatieproducten is goed voor de planeet, maar brengt zijn eigen uitdagingen met zich mee op het gebied van *period poverty*, ofwel menstruatiearmoede (gebrek aan toegang tot schoon water, geen privéruimte waar menstruerenden zich kunnen wassen, geen betaalbare duurzamere menstruatieproducten).

Youth Environment Europe

Youth Environment Europe (YEE) is het grootste onafhankelijke netwerk van milieujeugdorganisaties in Europa. Als lid heb je toegang tot het netwerk van YEE en kun je de connecties van jouw organisatie uitbreiden. Als je de contributiekosten niet kunt betalen; YEE stelt ook gratis middelen en informatie beschikbaar. Op hun website staan campagnes en projecten over verschillende milieuonderwerpen waarvoor jij je kunt inzetten door middel van online support. YEE geeft online trainingen en webinars, waarvan er vele gratis op hun website te bekijken zijn, waaronder trainingen over de organisatie van burgerinitiatieven en belangenbehartiging.

Fridays for Future

Sinds Greta Thunberg en een groep scholieren drie weken lang elke schooldag voor het Zweedse parlement zaten om te protesteren tegen het uitblijven van regeringsmaatregelen tegen de klimaatcrisis, is hun organisatie Fridays for Future uitgegroeid tot een grote belangenorganisatie die opereert door middel van protesten. Op de website van Fridays for Future kun je advies en bronnen vinden over het organiseren van stakingen. Je kunt ook meedoen met hun social mediacampagne #Fightfor1point5, die ervoor pleit dat landen hun afspraken uit het Klimaatakkoord nakomen. Daarnaast kun je een geplande staking toevoegen aan hun stakingskaart om je plannen af te stemmen op een breder netwerk.

Fossil Free Feminists

Fossil Free Feminists is een ecofeministische organisatie gevestigd in Nederland. Ze streven naar de ontmanteling van onderdrukkende systemen en pleiten tegelijkertijd voor het afschaffen van fossiele brandstoffen. Uit hun slogan *'climate change is a man made problem with a feminist solution'* spreekt de noodzaak van intersectionele klimaatrechtvaardigheid voor een duurzame transitie. Op de website van Fossil Free Feminists staan ecofeministische bronnenlijsten met boeken, artikelen en video's. Daarnaast hebben ze verschillende werkgroepen waar je je als vrijwilliger bij aan kan sluiten, maar ook ruimte voor samenwerking en pitchen van ideeën voor artikelen. In Nederland vinden de strategiebijeenkomsten van Fossil Free Feminists meestal plaats in Amsterdam of Utrecht.

Generation Climate Europe

GCE is de grootste coalitie van door jongeren geleide netwerken op het gebied van klimaat- en milieukwesties op Europees niveau. Ze werken op het snijvlak van klimaat en mensenrechten met 381 nationale organisaties in 46 Europese landen. Zo nu en dan hebben ze verschillende vrijwilligersfuncties beschikbaar over verschillende milieuthema's. GCE organiseert ook evenementen en workshops voor capaciteitsopbouw voor jonge professionals om de nieuwe Europese klimaatleiders te worden. Houd hun LinkedIn in de gaten voor meer informatie!

Climate Action Network (CAN) Europe

Climate Action Network (CAN) Europe is Europa's toonaangevende NGO-coalitie in de strijd tegen gevaarlijke klimaatverandering. Met meer dan 190 lidorganisaties die actief zijn in 38 Europese landen, die meer dan 1.500 NGO's en meer dan 47 miljoen burgers vertegenwoordigen, bevordert CAN Europe een duurzaam klimaat-, energie- en ontwikkelingsbeleid in heel Europa. Het heeft een aantal lidorganisaties voor jongeren en werkt steeds meer samen met jongeren en mobilisatoren, onder meer via capaciteitsopbouwsessies en webinars.

DEEL 3:

Hoe kan ik invloed uitoefenen op politieke processen?

Als je eenmaal een groep jonge ecofeministen om je heen hebt verzameld of je bij een breder netwerk hebt aangesloten, kun je je gaan bezighouden met politieke processen op een hoger niveau, waar je invloed kunt uitoefenen op besluitvormers. In het volgende hoofdstuk wordt uitgelegd hoe politieke partijen en hun jongerenafdelingen op nationaal en regionaal niveau opereren. Als jij je niet bij een partij wilt aansluiten, is het ook mogelijk je als groep jonge feministen of als breder netwerk direct met politieke processen bemoeien – dit hoeft niet via partijen en hun jongerenfracties te gebeuren. Zo kun je bijvoorbeeld petities aan parlementsleden aanbieden, ze onder druk zetten om vragen te stellen aan het kabinet of in gesprek gaan met ambtenaren over de vormgeving van beleid.

Nationaal en Europees niveau

In landen met democratische praktijken stellen partijen kandidaten voor wetgevende vergaderingen onder een gemeenschappelijke noemer. De partijpolitiek in Europa is ongelooflijk divers. Veel partijen hebben een jongerenfractie, een plek waar jij je stem kunt laten horen. De leden van het Europees Parlement zitten in politieke fracties – ze zijn niet georganiseerd op nationaliteit, maar op politieke overtuiging. Er zijn momenteel 7 fracties in het Europees

Parlement, hoewel sommige leden van het Europees Parlement geen lid zijn van een fractie en niet-ingeschreven zijn. Hieronder staan voorbeelden hiervan binnen de Nederlandse en Europese context:

Nationale partij	Jongerenfractie	Relevante werkgroepen
CDA	Christen Democratisch Jongeren Appèl	Duurzaamheid, natuur en landbouw
GroenLinks	DWARS	Integratie, emancipatie en diversiteit Energie, duurzaamheid en mobiliteit Natuur, milieu en landbouw Recht en democratie
D66	Jonge Democraten	Diversiteit en participatie Duurzaamheid Economie, financiën en sociale zaken
VVD	Jongerenorganisatie Vrijheid en Democratie	Onderverdeeld per regio in Nederland
FVD	Jongerenorganisatie Forum voor Democratie	Geen
Piratenpartij	Jonge Piraten Nederland	Onbekend
PvdA	Jonge Socialisten	Democratie en rechtsstaat Diversiteit en emancipatie Duurzaamheid en landbouw Internationale politiek
DENK	OPPOSITIE	Onbekend
ChristenUnie	PerspectieF	Duurzaamheid Democratie en bestuur Economie en financiën Samenleving en diversiteit Migratie
Partij voor de Dieren	PINK!	Actiecommissie Denktank PINKlusiviteitscommissie
Bij1	RADICAAL	Onbekend
SGP	SGP-Jongeren	Onderverdeeld per regio in Nederland

European political group	Relevant Working Groups
European People's Party (Christian Democrats)	Economy, Jobs & the Environment Budget, Agriculture and Regional Funding Foreign Affairs
Progressive Alliance of Socialists and Democrats (PES)	Development Women's Rights and Gender Equality Environment, Public Health, and Food Safety Agriculture and Rural Development Industry, Research and Energy Civil Liberties, Justice, and Home affairs
Renew Europe Group	Green Deal working group Eastern Partnerships
Group of the Greens/European Free Alliance	Green movement in the Balkan region Mediterranean green network Gender network
Identity and Democracy Group	None
European Conservatives and Reformists Group	Reducing Plastic Waste Family and Life *(strengthening heterosexual family)* Migration Protecting the environment at a cost we can afford
The Left group in the European Parliament - GUE/NGL	Economic Justice Environment Feminism

Regionaal

Vaak worden internationale processen regionaal georganiseerd, zodat landen samen hun gemeenschappelijke belangen naar voren kunnen brengen. Voorbeelden hiervan zijn de Europese Unie, de Euraziatische Economische Unie, de Afrikaanse Unie en regionale groeperingen binnen de VN. Naast deze ruimten voor regionale regeringssamenwerking zijn er plekken waar maatschappelijke organisaties of jongerenpartijen regio-overschrijdend in actie kunnen komen. Neem bijvoorbeeld eens een kijkje op de sites van deze jongerennetwerken van Europese partijen:

- Federation of Young European Greens (check out their feminist network!)
- Young European Socialists
- Youth of the European People's Party
- European Liberal Youth
- Young Democrats for Europe

- European Christian Political Youth
- European Free Alliance Youth

Mondiaal

Aangezien klimaatverandering een mondiaal probleem is en dus om een mondiale oplossing vraagt, worden internationale processen die alle gewesten omvatten steeds vaker ingezet bij besluitvorming over mitigatie en klimaatadaptatie.

Conferentie van de Partijen

COP, de Conferentie van de Partijen, begon met het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake Klimaatverandering (*United Nations Framework Convention on Climate Change*, UNFCCC) in 1992. In het UNFCCC werd overeengekomen dat internationale samenwerking nodig was om de dreiging van klimaatverandering te bestrijden, en werden de partijen opgeroepen meer verantwoordelijkheid te nemen voor hun rol in dit proces. De COP is een jaarlijkse bijeenkomst om ideeën uit te wisselen over en plannen te maken voor de uitvoering van het UNFCCC. Het voorzitterschap van en het land waarin de COP plaatsvindt, rouleren elk jaar; dit jaar wordt COP27 gehouden in Sharm-El-Sheikh, Egypte, (van 8 tot 16 november 2022).

Structuur

Het UNFCCC heeft negen kringen, dat zijn groepen organisaties met uiteenlopende belangen, die echter qua doelstellingen onder een gemeenschappelijke koepel geschaard kunnen worden:

- BINGO (*Business and industry NGOs*): ngo's uit het bedrijfsleven en de industrie
- ENGO (*Environmental NGOs*): ngo's die zich bezighouden met milieukwesties
- Farmers: ngo's voor boeren en de landbouwsector
- IPO (*Indigenous Peoples Organisations*): organisaties van inheemse volkeren
- LGMA (*Local government and municipal authorities*): lokale overheid en gemeentelijke autoriteiten
- RINGO (*Research and Independent NGOs*): ngo's actief in onafhankelijk onderzoek
- TUNGO (*Trade Union NGOs*): ngo's van vakbonden
- WGC (*Women and Gender Constituency*): de kring voor vrouwen en gender
- Bekijk hier hun scala aan onderzoeksrapporten en factsheets, evenals briefing papers voor de COP. Je kunt je ook inschrijven voor hun steunlijst, die ervoor dient leden uit het maatschappelijk middenveld uit te nodigen om zich in te zetten voor het internationale klimaatbeleid! Daarnaast kun je lid worden van hun algemene Women's Caucus Mailing List.
- YOUNGO (*Youth NGOs*): ngo's voor jongeren

YOUNGO en de Conference of Youth

YOUNGO komt op voor de belangen van jongeren op het gebied van internationale klimaatverandering. Elk jaar plant en host YOUNGO de Conference Of Youth (COY), die vlak voor de COP plaatsvindt in het land waar deze gehouden wordt. De COY dient als ruimte voor

capaciteitsopbouw en beleidstraining, waarin jongeren worden voorbereid op hun deelname aan COP. De COY heeft vier hoofdgebieden:

1. **Beleidsdocument:** er wordt een standpuntnota opgesteld waarin de posities van de jongeren voor COP26 worden uiteengezet.
2. **Capaciteitsopbouw:** Afgevaardigden uit meer dan 140 landen volgen een reeks plenaire en breakout-sessies, die gaan over het effect van de klimaatverandering op verschillende branches en sectoren.
3. **Workshops voor het trainen van bepaalde vaardigheden**
4. **Culturele uitwisseling**

COP27

Elke COP wordt voorafgegaan door een voorbereidende vergadering die een maand eerder wordt gehouden en de pre-COP wordt genoemd. De pre-cop van dit jaar vond de virtuele ontmoeting plaats van 19-24 september. Dit jaar was er ook een Youth4Climate-bijeenkomst in New York, om concrete voorstellen uit te werken over onderwerpen die van invloed zijn op het onderhandelingsproces van COP27. En in Rotterdam, vond de Global Youth Adaptation Summit plaats op 3-4 september, waar jongeren en wereldleiders samenkomen om adaptatieacties te versnellen en ervoor te zorgen dat de perspectieven en oplossingen van jongeren worden gepromoot om het Glasgow Climate Pact te realiseren. Ook als je niet aanwezig zal zijn op deze jongerentop is het belangrijk om aandacht te besteden aan deze processen. Hierdoor zal je beter voorbereid zijn en je meer betrokken voelen bij de COP.

COP27 vindt plaats van 6-18 november 2022 in Sharm-El-Sheikh, Egypte. Het is verdeeld in een blauwe en groene zone. De blauwe zone wordt beheerd door de VN en brengt delegaties van de 197 partijen samen, evenals vooraf goedgekeurde waarnemersorganisaties. De groene zone is open voor het publiek om hun stem te laten horen via evenementen, tentoonstellingen, workshops en lezingen.

COP27 is de eerste klimaattop op het Afrikaanse continent sinds 2016, en de stemmen van het Afrikaanse maatschappelijk middenveld moeten centraal staan in de onderhandelingen. De Egyptische mensenrechtenbeweging, die het

TIMELINE

1992
UNFCCC ondertekend tijdens de Top van Rio

1994
UNFCCC treedt in werking

1995
COP1 in Berlijn

1997
Protocol van Kyoto aangenomen
De regeringen verbinden zich ertoe de uitstoot van broeikasgassen te verminderen op basis van het beginsel van gemeenschappelijke maar gedifferentieerde verantwoordelijkheid (geïndustrialiseerde landen dragen een hogere verantwoordelijkheid voor de klimaatcrisis en de capaciteit voor klimaatmitigatie en adaptatie verschilt per land)

2005
Protocol van Kyoto treedt in werking

2012
COP18
regeringen komen overeen om in 2015 een klimaatovereenkomst te sluiten

2014
Eerste Lima-werkprogramma inzake Gender (LWPG) met als doel het genderevenwicht aan te pakken en genderoverwegingen te integreren in de activiteiten van partijen om zo te komen tot genderresponsief klimaatbeleid en optreden.

2015
COP21 Klimaatakkoord van Parijs
Alle landen hebben hun nationaal vastgestelde bijdragen (NDC's) ingediend: niet-bindende plannen om de doelstelling van het Klimaatakkoord te bereiken, namelijk de opwarming van de aarde te beperken tot minder dan 2 °C, en bij voorkeur 1,5 °C, ten opzichte van de pre-industriële temperaturen (d.w.z. de temperaturen van vóór de industriële revolutie van de 18e en 19e eeuw). Deze bestrijken klimaatmitigatie, adaptatie en financiering

2016
COP22 LWPG met 3 jaar verlengd

2019
COP25 LWPG met nog eens 5 jaar verlengd

2020
geen COP vanwege COVID19-pandemie

2021
COP26 het VK en Italië bekleden het COPvoorzitterschap

2022
COP27 Egypte bekleedt het COPvoorzitterschap

maatschappelijk middenveld over de hele wereld steunt, heeft echter tijdens de COP van dit jaar haar bezorgdheid geuit over een zinvolle deelname van het maatschappelijk middenveld. De Egyptische regering beperkt de rechten op vrijheid van meningsuiting, vereniging en vreedzame vergadering, en vervolgt maatschappelijke activisten en organisaties. In een petitie roepen ze op hier een einde aan te maken, maar het is nog onzeker hoe de participatie van het maatschappelijk middenveld eruit zal zien in Sharm-El-Sheikh.

De pandemie van Covid-19 heeft de ongelijkheid over de hele wereld verergerd en heeft de machtsongelijkheid in de wereld aan het licht gebracht, aangezien veel landen in het Zuiden geen toegang hebben kunnen krijgen tot de vaccins die ze nodig hebben, als gevolg van het hamsteren van vaccins door het Noorden. Het is onzeker hoe het maatschappelijk middenveld bij COP27 wordt betrokken bij de fysieke ruimte. Online betrokkenheid en hybride formulieren zorgen voor meer inclusiviteit – Het valt nog te bezien of deze mogelijkheid ook daadwerkelijk gebruikt zal worden op COP27.

COP27 heeft vier hoofddoelen zoals geformuleerd door het Egyptische voorzitterschap:

1. Mitigatie

   We moeten ons verenigen om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2 graden en hard werken om de doelstelling van 1,5 graden in stand te houden. Dit vraagt om gedurfde en directe acties en ambitie bij alle partijen, met name bij degenen die daartoe in staat zijn en degenen die het goede voorbeeld kunnen geven. COP27 zal een moment zijn voor landen om hun toezeggingen en beloftes na te komen om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken om de uitvoering van het verdrag te verbeteren. Dit jaar zou getuige moeten zijn van de realisatie van de oproep van het Glasgow-pact om de ambitie in NDC's te herzien en een werkprogramma op te stellen voor ambitie op het gebied van mitigatie.

2. Adaptatie.

Extreme weersomstandigheden zoals hittegolven, overstromingen, bosbranden zijn een dagelijkse realiteit geworden. Wereldleiders, regeringen en staten van de conventie hebben tijdens de COP26 hun toezegging herhaald voor meer wereldwijde actie op het gebied van adaptatie in de COP26. De Global Goal on Adaptation was een van de belangrijke uitkomsten van COP26. We moeten ervoor zorgen dat de COP27 de hoognodige vooruitgang boekt en er bij alle partijen op aandringen de nodige politieke wil te tonen. Dit is cruciaal als we onze vooruitgang bij het vergroten van de veerkracht willen vastleggen en beoordelen en de meest kwetsbare gemeenschappen willen assisteren. Naast het wereldwijde doel voor adaptatie, zou de COP27 getuige moeten zijn van een versterkte wereldwijde agenda voor actie op het gebied van adaptatie. Dit bevestigd wat we in Parijs overeengekomen zijn en verder uitgewerkt is in het Glasgow-pact met betrekking tot het plaatsen van adaptatie in de voorhoede van wereldwijde actie.

3. Financiële middelen beschikbaar stellen

Voor COP27 is het van essentieel belang dat we aanzienlijke vooruitgang boeken met betrekking tot de cruciale kwestie van klimaatfinanciering, terwijl we vooruitgang blijven boeken met alle financiële onderwerpen die op de agenda staan. Het belang van voldoende en voorspelbare klimaatfinanciering is de sleutel tot het bereiken van de doelstellingen gezet in de Overeenkomst van Parijs. Er is behoefte aan meer transparantie van de financieringsstromen en een gemakkelijkere toegang om te voldoen aan de behoeften van ontwikkelingslanden, met name Afrika, MOL's en SIDS .
Bestaande toezeggingen en beloftes, aangekondigd vanuit Kopenhagen en Cancun, via Parijs en tot aan Glasgow, moeten worden opgevolgd om duidelijkheid te scheppen over waar we staan en wat er nog meer moet gebeuren. Vooruitgang bij het behalen van de jaarlijkse 100 miljard dollar zal meer vertrouwen scheppen tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden, door aan te tonen dat beloftes daadwerkelijk worden nagekomen.

4. Samenwerking

Het versterken en faciliteren van overeenstemming in de onderhandelingen is van het grootste belang voor het voorzitterschap van COP27 om op evenwichtige wijze tastbare resultaten te bereiken. De vooruitgang van partnerschap en samenwerking zal helpen onze vier doelen te bereiken en ervoor te zorgen dat de wereld een veerkrachtiger en duurzamer economisch model aanneemt waarin de mens centraal staat in klimaatbesprekingen. De VN-onderhandelingen zijn gebaseerd op consensus en het bereiken van overeenstemming vereist inclusieve en actieve deelname van alle belanghebbenden. We werken onvermoeibaar om te zorgen voor adequate vertegenwoordiging en deelname van alle relevante belanghebbenden in COP27, met name kwetsbare gemeenschappen en vertegenwoordigers van landen in de Afrikaanse regio die in toenemende mate worden getroffen door de gevolgen van klimaatverandering.

We moeten het resultaat van Glasgow in daden omzetten en beginnen met de uitvoering ervan. Het is absoluut noodzakelijk ervoor te zorgen dat de mens centraal staat in klimaatbesprekingen. Overheden, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld moeten samenwerken om de manier waarop we omgaan met onze planeet te transformeren. We moeten nieuwe oplossingen en innovaties introduceren die de negatieve effecten van klimaatverandering helpen verlichten. Ook moeten we alle andere klimaatvriendelijke oplossingen reproduceren en snel opschalen naar implementatie in ontwikkelingslanden.

Manieren om actie te ondernemen

Vóór

- Werkgroepen: in de aanloop naar de COP kun je jouw organisatie opsplitsen in verschillende werkgroepen, bijvoorbeeld; communicatie, pleitbezorging, engagement van het maatschappelijk middenveld. Zo kun je de verschillende plannen beter coördineren.
- Pre-COP: Raak betrokken bij de jeugdtop en de Conference of Youth. Ook als je niet in staat bent om er fysiek aanwezig te zijn, kun je e-mails naar andere feministische organisaties of de genderwerkgroepen schrijven, op de hoogte blijven van hun standpunt(en) en zien wat dit jaar hun eisen zijn voor de COP. En blijf voor, na en tijdens op de hoogte door het werk van de Vrouwen- en Gender Kieskring van de COP te volgen.

Tijdens

- Standpuntbepaling: Stel binnen uw organisatie een standpuntbepaling op of doe een beroep op anderen om je hierbij te helpen. Dit is een uitstekende manier om op een rijtje te zetten wat jouw organisatie van de COP verwacht. Wat is je positie met betrekking tot de vier thema's van de COP van dit jaar? Hoe sluiten deze aan bij de ecofeministische doelstellingen van jouw groep? Je kunt deze standpuntbepaling dan wijd verspreiden.
- Nevenevenement: Hoewel de aanmeldingstermijn voor nevenevenementen op de COP is verstreken, kun je nog steeds op creatieve wijze iets op touw zetten; organiseer een webinar of doe iets in jouw directe omgeving.

Na

- Slotdocumenten: de COP26 zal slotdocumenten publiceren die je kunt inzien en analyseren. Denk eraan dat je je bij het onder de loep nemen van deze documenten zowel concentreert op wat er staat als wat wordt weggelaten. Is er iets belangrijks dat volgens jou over het hoofd is gezien? Ontbreken er cruciale verbanden tussen sociale en klimaatkwesties? Een startpunt voor dergelijk onderzoek is kijken of/hoe vaak het genderactieplan aan de orde komt.
- Beschouwing: het is altijd een goed idee om een proces te evalueren nadat het heeft plaatsgevonden. Wat werkte en wat niet? Sommige communicatiemethoden waren misschien doeltreffender dan andere, net als de tactieken van de verschillende werkgroepen. Als je na afloop samenkomt dit te bespreken, kun je alvast plannen maken voor vervolgstappen en de vaart erin houden.

Conclusie

Ecofeminisme is een beweging die de deelname van de hele samenleving vereist. Je zou gemakkelijk kunnen denken dat politieke actie iets is voor de deskundigen, beleidsmakers of mensen met jarenlange ervaring. Het tegendeel is echter waar en het is belangrijk dat jij je inzet op wat voor manier je maar kunt. Belangenbehartiging kan variëren van het schrijven van een social media-post tot het betrokken raken bij processen op hoog niveau, zoals COP26. De klimaatcrisis wacht niet tot wij in actie komen: we hebben nu initiatieven nodig die laten zien dat we een klimaatbeweging willen die genderrechtvaardig is. Deze toolkit schrijft geen strikte richtlijnen voor, maar biedt eerder handvaten en ideeën die je kunt gebruiken om inspiratie op te doen. Er is geen 'juiste' manier van steunbetuiging en activisme, zolang je maar strijdt voor iets waar je zelf in gelooft en dat doet met respect voor anderen.

Bibliography

Deze publicatie dient voor iedereen toegankelijk te zijn, en daarom zijn alle geciteerde bronnen online publiekelijk toegankelijk, met uitzondering van de volgende teksten:

Faleiro, Eduardo. 2012. "Colonialism, Neo-colonialism And Beyond," World Affairs: The Journal of International Issues 16, no. 4 (Winter): 12-17.

Kosanic, A., Petzold, J., Martín-López, B., & Razanajatovo, M. (2022). An inclusive future: disabled populations in the context of climate and environmental change. Current Opinion in Environmental Sustainability, 55, 101159.

Kimberlé, Crenshaw. 1991. “Mapping the Margins: Intersectionality, Identity Politics, and Violence against Women of Color.” Stanford Law Review 43 (6): 1241-1299.

Perez, Caroline C. 2019. Invisible Women. London: Penguin Random House.

Bijlage: Aanvullende bronnen

Voor meer werk over intersectionaliteit en etniciteit, zie:
- Center for Intersectional Justice and Gunda Werner Institute, 2019. “Reach everyone on the planet...” - kimberlé crenshaw and intersectionality
- European Network Against Racism and Center for Intersectional Justice, 2020, Intersectional discrimination in Europe: relevance, challenges and ways forward.
- Equinox, 2021 “Towards Gender Justice Rethinking EU Gender Equality Policy From an Intersectional Perspective”, Brussels
- Equinox, 2021 “Towards Climate Justice Rethinking the European Green Deal from a racial justice perspective”, Brussels

Voor jeugdnetwerken met betrekking tot milieuactivisme buiten Europa, zie:
- African Youth Initiative on Climate Change
- Arab Youth Climate Movement Qatar
- Asian Environmental Youth Network
- Caribbean Youth Environment Network

Voor meer door jongeren geleide belangenbehartiging, zie:
- Youth-led Advocacy resource hub by CHOICE for Youth and Sexuality

Sociale media accounts om te volgen:
@Intersectionalenvironmentalist
@earthrisestudio
@wecf_international
@wedo_worldwide
@oxfam_international

wecf
International

SPARK